

Indholdsfortegnelse

Fakta om børnehaven.....	2
Funktionsopdelt.....	3
Leg.....	13
Børn skal ses, lege og være.....	15
Hvorfor tager vi med børnene i nærmiljøet og skoven.....	16
Morgensamling.....	18
Sprogkufferter.....	19
Overgang vuggestue til børnehave.....	21
Førskole.....	22
Forældresamarbejde.....	23
Famly.....	24
Kostpolitik.....	25
Vores venskabsbørnehave.....	26
Skoleforeningen opbygning.....	27
Vores samarbejdspartnere.....	28
Litteraturliste.....	29

Fakta om Børnehaven

Oksevejens Børnehave blev oprettet i september 1947 i en bankbygning i Sporskifte.

I oktober 1964 flyttede børnehaven til nybygningen på Alter Husumer Weg sammen med skolen. I August 2014 blev der oprettet en vuggestueafdeling på den anden side af gaden på Alter Husumer Weg 220.

Daginstitutionen ligger i den sydvestlige bydel i Flensborg og centralt ved siden af skole og et fantastisk naturområde med skov.

Dagtilbuddet er normeret til 80 børn: 20 vuggestuebørn i alderen 0-3 år og 60 børnehavebørn i alderen 3-6 år. Dagtilbuddet er funktionsopdelt med basisgrupper: frø –og papegøjegruppen for vuggestuebørnene og kyllinge, ællinge –og bamsegruppen i børnehaven.

Svar på mange praktiske spørgsmål, som åbningstid, tilmelding, fødselsdage m.m. findes i vores flyer, hhv. "praktiske bog, som alle forældre bliver informeret om ved optagelsen. Denne kan også læse på nettet.

Siden december 2018 er vi blevet certificeret til en bævælsesbørnehave af DGI.

Det betyder, at vi medinddrager, krop, sanser og bevægelse i alle vores aktiviteter og læreplanstemaer.

Daginstitutionens overordnede mål

Vi er meget opmærksomme på, at der er god atmosfære i dagtilbuddet, hvor både børn, forældre og personale kan føle sig som en aktiv del af fællesskabet og være medskabere. Tryghed, omsorg, nærvær, anerkendelse, læring, dannelse er nøgleord, som også er en del af vores værdigrundlag.¹ Børnene skal opleve et pædagogisk læringsmiljø, der baserer på de fælles pædagogiske grundlag² og de seks læreplanstemaer. Personalet er ansvarligt for børnenes læring og udvikling og for stemningen og kulturen i husene. De voksne er rollemodeller for børnene.

De voksne viser respekt over for det enkelte barn og er opmærksom og støttende i dets udvikling.

Personalesamarbejdet og vores evalueringskultur er et vigtigt led i vores pædagogiske virke.

Oksevejens Børnehave er et uddannelsessted for pædagogstuderende. Vi tilbyder praktikplads for studerende som kommer fra universiteter i Danmark.

¹ Se vores hæfte om vores værdier

² Se den styrkede læreplan

Funktionsopdelt

Vores dagtilbud er funktionsopdelt. Det vil sige, at vi i rummene har forskellige tilbud og muligheder for forskellige lege og læringsprocesser.

Børnene vælger selv aktiviteter eller lege i de forskellige rum om morgenen. Efter morgensamlingen i basisgrupperne er der også mulighed for at vælge lege, aktiviteter, mens andre børn i gruppen arbejder med f.eks. et emne.

De 3-6 årige må selv vælge om de vil være inde eller ude. Når der er flere end 4 – 5 børn der vil ud, går en voksen med. (Hvis personalet ikke er ramt af sygdom etc.)

Opdelingen gør, at børnene er med til at tage beslutning om, hvilke aktiviteter og lege de ønsker at være med til og hvordan aktiviteterne skal forløbe.

Børnene er på denne måde selv- og medbestemmende. Dette udvikler børnenes ansvar og de har mulighed for at afgrænse sig. Børnene vælger ud fra deres motivation, som er betydningsfuld for dets læring.

Børnene lærer i de forskellige rum bl.a. via praksisfællesskab, via vejledt deltagelse og læring via deltagende tilegnelse.³

Store og små leger, støtter og giver omsorg for hinanden og der er gode muligheder for at knytte venskaber på tværs af grupperne.

Der er altid en voksen, som er ansvarlig for læring og har tilsyn med hvert rum.

Vi har lagt vægt på at indrette et pædagogisk børnemiljø, der inspirerer og motiverer børnene til at interessere og involvere sig. Der er forskellige tilbud og ressourcer til rådighed.

Vi giver børnene mulighed for at afprøve materialer, som de ikke kan afprøve derhjemme og som stimulerer og fremmer interessen, fantasien, bevægelse og sansemotorikken.

Nedenstående kan du se, hvad de forskellige læringsrum byder på.

Køkken/fællesrum i vuggestuen:

Her er der mulighed for at bage boller, spise, gynge, spejle sig, spille spil, læse og andre lege i forhold til vores projekter.

Køkken/fællesrum børnehaven:

Tilberede morgenmad, lave smagslege og duftelege, følevæg, ærtebad, lave ordkort til maden, bage, lave marmelade eller andet efter årstid, hinkerude, gulvpuslespil, kuglebane, fodmassage og spisested.

Hvor er der læring

Eks.: vuggestue: børnene hjælper med at bage boller. Vi finder de rigtige redskaber frem og sætter ord på ting og på vores handlinger. Vi ælter dejen og får en oplevelse af, om den er kold eller varm, om det klitrer eller føles blødt. Vi samarbejder og får en god fælles oplevelse.

Her er der mest mulighed for læring i kategori 1,2,3,4,6

³ Se kapitel læring, side 7

Eks. børnehave: børnene tilbereder og skærer frugt til rugbrød med æbler og rosiner, rugbrød med jordbær og rugbrød med kiwi. Vi synger vores hjemmedigtede frugt og grønsagssang mens vi tilbereder maden. Ordene i sangen relaterer til de forskellige frugter. Børnene lærer ordet kernehus og vi lærer forskellen på en skrællekniv, smørekniv og en brødkniv. Knivene har en meget skarp side og en sløv side.

Der er en masse sanser der kommer i brug når
Vi bager sammen og det nybagte brød
dufter over hele børnehaven.

Børn viser interesse for skriftsproget. Vi kommer
interessen i møde ved at lave ordkort.
Vi kan nu ikke kun se, smage, føle og sætte ord på maden.
Vi kan også skrive ordene.

Ærtebad – putte ærter i rørene for at se, om og hvordan de kommer ud af den anden ende. Og hvis nogle ærter sætter sig fast, skal der problemløses. Der er mange måder at få ærterne ud igen på. F.eks. med forskelligt værktøj. Børnene puster og snakker ind i røret – så kan de høre hvordan deres stemmer lyder og de opdager at lyden kommer ud af den anden ende. Det føles godt at sidde i ærtebad. Det kilder og børnene mærker deres krop. Her er der mest mulighed for læring i kategori 1,2,3,4,6

At lege med ærter udvikler børnenes pincetgreb.
Det er vigtigt, når der engang skal læres at skrive.

Motorikrum:

I motorikrummet er der mulighed for:

eks.: klatre, hoppe, svinge, balancere, bygge hule, krydse midterlinjen, danse, mærke sig selv.

Hvor er der læring

eks. store hængekøje med net: det kræver balance at bevæge sig på måtten og på nettet, som altid er i bevægelse. Når børnene vil hoppe fra den ene side til den anden, skal der laves aftaler, så man ikke hopper ind i hinanden. Alle primære sanser og øjet stimuleres. Det udvikler balancen.

Her er der mest mulighed for læring i kategori 1, 2, 4

Det giver velvære og energi at bruge sin krop, og det har betydning fysisk, psykisk og socialt. Det giver selvtillid at have en god kropsfornemmelse og kropskontrol og det giver mulighed for at deltage i aktiviteter og begå sig socialt.

Hemsen:

På hemsen er der mulighed for:

eks.: konstruktions og byggelege, høre musik, læse, rolleleg.

Hvor er der læring:

3 børn og den voksne bygger en park af legoklodser.

2 drenge leger med biler og bygger en hule.

Et barn læser i en bog og 1 barn leger med Barbie.

Her sker der læring på mange niveauer. Her er der mest mulighed for læring i kategori 1, 2, 3, 4

Badeværelserne

På badeværelset er der mulighed for:

eks.: vandlege, fodmassage, fodbad og lege med barberskum.

Hvor er der læring:

Eks. vuggestue: fire børn står rundt om et bord med barberskum. Et barn står på sidelinjen og kigger, mens de andre børn med det samme går i gang med at udforske materialet, ved at smøre skummet på kroppen og efterligner en far der barberer sig. Barnet, som har stået på sidelinjen bliver nysgerrig og begynder at undersøge barberskummet. Legen ender med en fælles sanselig oplevelse, hvor det iagttagende barn har rykket sig fra "læring via praksisfællesskab" til "læring via deltagende tilegnelse".

Her er der mest mulighed for læring i kategori 1,2,4

Eks.børnehaven: undersøge naturfænomenet "vand": Børnene ser at træ flyder, at stanniol ikke flyder, men når vi former en båd af det, så flyder det og vi kan putte 21 kugler i båden. Først ved nr. 22 synker båden. Børnene hælder vand ind og ud, leger med fisk og både. De laver bobler og

holder ting under vand som kommer susende op som en raket. Vi laver en masse skum, som man kan puste huller i. Det er en sjov fælles oplevelse. Når børn får lov til at undre sig og undersøge naturfænomenerne med alle deres sanser, har de mulighed for at lære og forstå hvordan tingene hænger sammen.

Eks. fodbad: 3 børn har fødderne i en balje med vand og legoklodser (en rigtig god taktil stimuli). De har prøvet at løfte klodserne med fødderne og det føltes dejligt at røre ved de mange glassten. Vandet var lyserødt i dag, så fødderne så flotte ud under vandet.

Her er der mest mulighed for læring i kategori 1, 2, 4

Frøstuen

I frøstuen er der mulighed for at male på en stor malervæg, skyggelege, rollelege, rutsje, gynge, sansevæg.

Hvor er der læring: Eks.: nogle børn står og maler med hænder og store pensler. Vi bruger farverne rød, gul og blå. Børnene blander dem og ser, at der opstår nye farver. De forsker, sanser og eksperimenterer. Her gør børnene første erfaringer med hvordan de primære farver bliver til nye farver. Børnene lærer af hinanden ved at imitere. Deres taktile sans bliver stimuleret og vi får en masse samtaler undervejs.

Her er der mest mulighed for læring i kategori 1,2,3,4,6

Papegøjestuen:

Købmandsforretning med forskellige muligheder, motorik ø, spejl, læsehjørne, kridttavle, hængekøje.

Hvor er der læring: Eks.: Et barn 1,5 år åbner og lukker skufferne og undersøger de forskellige sansematerialer i købmandsforretningen. Et andet barn 2,5 år kommer dertil og bruger kasseapparatet som telefon og siger: ”hallo Mama.” Det mindre barn bliver interesseret og vil også tale i telefonen.

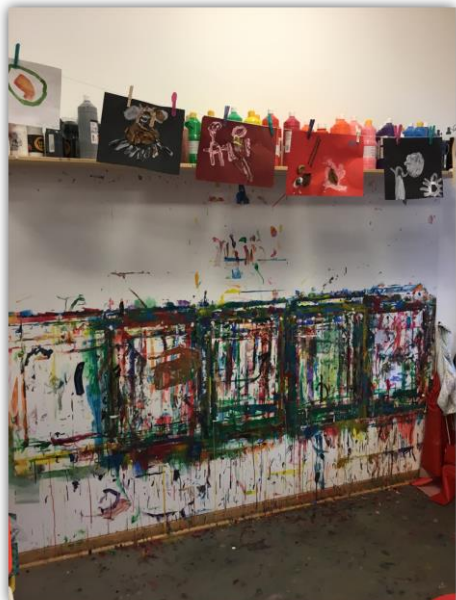
Børnene spejler sig i hinanden og rollelege småstarter.

Her er der mest mulighed for læring i kategori 1,2,3,4,6

Ællingerummet

I ællingerummet er der mulighed for: eks.: ler, barberskum, papmache, billedkunst, klippe og klistre, indendørs sandkasse.

Hvor er der læring:

Eks. billedkunst: nogle drenge maler med pensel på store stykker papir. Det inviterer børnene til at krydse midterlinjen. De bruger deres fantasi, de fortæller hinanden om deres billeder, mens de maler. Den voksne siger: "I er store kunstnere". Børnene spørger: "hvad er en kunstner?" Den voksne svarer: "Det er mennesker der kan fortælle noget med det de laver – uden at snakke. Jeg synes det er som om jeres billeder fortæller noget!"

Eks. stearin dryppebilleder: Børnene drypper stearin i vand og det bliver til sjove mønstre. Børnene erfarer naturvidenskab – det varme stearin størkner, når det rammer det kolde vand. Det kolde vand i koppen blev opvarmet af stearinet.

Her er der mest mulighed for læring i kategori 1, 2, 3, 4, 6,

Kyllingerummet:

I kyllingerummet er der mulighed for: eks. rolleleg, udklædning, læsning, sminke, hygge på sofaen, spil.

Hvor er der læring:

eks. sproglig opmærksomhed med bingo: først høre og se – så finde. Derefter kun høre – og finde. At finde en bil er nemt siger et barn. Men hvad er nu et penaltus???

Eks. rolleleg uden voksen: Anna ligger på sofaen og har ondt i maven, Peter ringer til doktor Calle. Da doktoren kommer, bløder Anna også på armen og Peter fortæller, at hun er blevet bidt af en hund. Calle forbinder såret og måler feber, hun har 37 og skal blive liggende i sengen. Senere kommer der sygebesøg af doktorens hund (Jens) som må sidde med i sengen. Så er Anna rask igen og Peter som er faderen går med moderen i dukkekrogen for at lave mad. Der bliver lavet pommes, peberkager m.m. Bordet bliver dækket og faderen ringer til doktoren og inviterer ham på middag. Doktoren må gerne tage sin hund med. Der bliver spist og bagefter hjælper alle med at rydde op.

Eks. sminke: En pige vil sminke de andre børn. Hun lader dem kigge i sminkebogen, så de kan finde et motiv. Hun er god til at fortælle hvad hun laver, mens hun sminker. Det gør, at de andre børn ikke bliver forskrækket og bange. De får en fælles oplevelse og tillid til hinanden, som er en forudsætning for at knytte venskaber.

Her er der mest mulighed for læring i kategori 1,2, 3,4

Boldebad

I boldebadet er der mulighed for at: bade i bolde.

Hvor er der læring:

Børnene tumler, svømmer, dykker i bolde, kæmper med hinanden. Børnene mærker de andre børn og sig selv. Den taktile sans bliver stimuleret. De kaster med bolde, prøver at ramme bestemte pletter på væggen og samler boldene op igen. Dette træner øje/hånd koordinationen.

Her er der mest mulighed for læring i kategori 1,2,4

Legeplads: cykle, klatre, sandkasse, gyngesvings, rollelege, vandlege, bygge, boldspil, bål. Her er der mest mulighed for læring i kategori 1, 2, 3, 4, 5

Førskolerum: konstruktionslegetøj, spil, tegne, høre musik, skriveværksted. Her er der mest mulighed for læring i kategori 1,2, 3

Garderoben: af og påklædning, spontane gulvlege. Her er der mest mulighed for læring i kategori 1,2, 3, 4.

Børnene finder på mange legemuligheder. Vi giver dem muligheder så de selv kan forme rammerne bl.a. i boldebadet.

Leg

Leg er en grundlæggende del af børnenes trivsel og udvikling. Leg fremmer børnenes sociale, kommunikative og sproglige udvikling. Desuden styrker det børnenes nysgerrighed og fantasi.

Lærer børn når de leger?

I legen bruger børn både sprog og krop samt materialer af forskellige slags for at danne og gestalte deres erfaringer og herigennem gør de også deres verden meningsfuld. Leg og kammerater giver børnene lejlighed til at øve sig på og udvikle det, de allerede ved, skiftes, opøve selvkontrol, arbejde i grupper, samarbejde og kunne være sammen med andre (Glover, 1999). Børnenes emotionelle udvikling påvirkes også i legen, idet engagementet i legen giver børnene en masse muligheder for at gøre ting og prøve igen og igen, indtil de føler, at de behersker dem. På den måde opnår børnene en følelse af egen magt og egne muligheder. Anna Glover påpeger desuden, at den kognitive udvikling påvirkes, idet symbolsk tænkning er noget centralt i legen. Hun mener, at der i legen findes uanede muligheder for at udfolde sig symbolsk og benytte materialer på en måde, som er interessant og meningsfuldt for børnene, hvilket er vigtigt for læringen.⁴

I legen foregår et vigtigt, men hidtil overset område af børns læring, nemlig det, at børn lærer sammen og desuden af hinanden. Denne læring starter tidligt og er af forskellig karakter. Det kan handle om, at børnene i legen udvikler tanker om rettigheder, delagtighed og indflydelse.⁵

Ved at børnene lærer at stille spørgsmål, afprøve kvaliteten af deres argumenter og indtage den andens perspektiv, bliver deres tanker synlige for dem selv, og de kan arbejde med deres forståelse. Dette sker i vid udstrækning spontant i legens form.

Eftersom børn spiller sammen på lige vilkår, samtidig med at sammenhængen ofte forandres, og deltagerne skiftes ud, findes der ikke absolut et rigtigt eller forkert i deres legeverdener. I stedet må reglerne til stadighed defineres og omdefineres. Dette gør legen til en fremragende arena for børnene at lære kommunikativ kompetence i. Denne kompetence er ifølge Frønes grundlæggende for hele barnets læring og dets skabende evner. I legen møder barnet den andens perspektiv og lærer lidt efter lidt også at forstå den andens perspektiv.⁶

Legen for den kognitive udvikling:

Man mener, at legen styrker stort set alle kognitive funktioner og færdigheder, som læring, kreativitet, fordybelse, koncentration o.s.v. (Hutt, 1976; Garvey, 1976; Sutton Smith, 1971; Piaget, 1951).⁷

Legen for den følelsesmæssige udvikling:

.....anser legens funktion som en slags selvterapeutisk aktivitet, hvor barnets lyster, unoder, angst, forsvar, frustrationer kan udtrykkes og bearbejdes.....Indenfor denne tankegang fungerer legen

⁴ Ingrid Pramling Samuelson og Maj Asplund Carlsson, Det legende lærende barn, 2005, side 53.

⁵ Ingrid Pramling Samuelson og Maj Asplund Carlsson, Det legende lærende barn, 2005, side 56

⁶ Ingrid Pramling Samuelson og Maj Asplund Carlsson, Det legende lærende barn, 2005, side 57

⁷ Ditte Alexandra Winther Lindquist, Leg identitet og fællesskaber, 2006, side 20

som en psykisk ventil, der styrker psykisk sundhed, fordi legen forebygger at psykiske problemer skal rodfæste sig (Erikson, 1997; Winnicot, 2001; Hartley et.al., 1952).⁸

Vi prioriterer børnenes leg meget højt i vores dagtilbud. Børnene lærer færdigheder og lærer mange kompetencer når det leger. Børnene kan lege alene og sammen med andre. Børnene har mulighed for at lege rollelege og regellege.

Gennem legen udvikler barnet bl.a.:

Alsidede personlighedsudvikling: barnet lærer sig selv bedre at kende. Det udvikler fantasien og barnet kommer ofte i flow. Barnet lærer at sætte personlige grænser. Barnet får bearbejdet personlige erfaringer.

Sociale kompetencer: barnet knytter venskaber, lærer om spilleregler i relationer og lærer at være en aktiv del af fællesskabet. De lærer at tage hensyn, turtagning, følge regler, hjælpe, forhandle. Barnet lærer konfliktløsning og det lærer at sætte sig i andres sted.

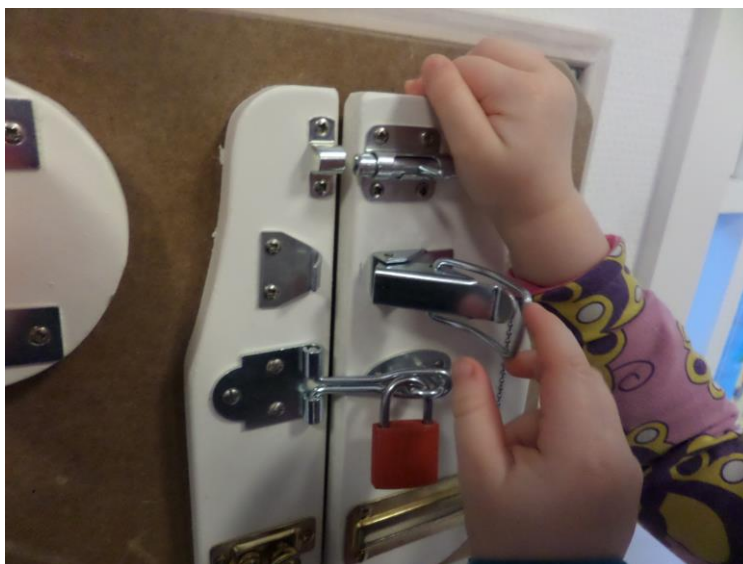
Sprog: Barnet øver sig ved at bruge sproget på en naturlig måde. Det lærer at udtrykke følelser og behov. Barnet lærer nye ord under legen. Barnet afprøver forskellige lyde og udtrykker sig mimisk.

Krop og bevægelse: barnet lærer at udtrykke sig kropsligt. Det lærer andres kropssprog at kende og tolke. Barnet udvikler sin kropsbevidsthed, fin og grovmotorik og bevægelsesglæde.

Naturen: lege med kryb og kravl, blade og pinde. Klatre i træer, bygge huler. Pjaske i vand og bygge snemand. Barnet oplever elementerne.

Kultur: barnet får bearbejdet kulturelle fortællinger ex. lege bukke Bruse. De leger rolle lege, eksperimenterer med sange og rim.

Børnene skal kunne lege uden afbrydelser og uden at en voksen altid er til stede.

⁸ Ditte Alexandra Winther Lindquist, Leg identitet og fællesskaber, 2006, side 20

Børn skal ses, lege og være⁹

John Engelbrecht, filosof:

Læreplaner i vuggestuer og børnehaver er et skråplan. For i de første syv år skal børn lege. "Man skal lege, før man skal lære, fordi man kun kan lære i samme grad, som man evner at lege". Legen er læringens forudsætning, og når vi indfører læreplaner, putter vi voksenverdenen ned over børnene, og barndommen vil forsvinde. Vi stjæler barndommen, fordi vi tænker i effektivitet og ikke i værdier og holdninger. Vi skal give barndommen tilbage til børnene. Alt andet er venstre hjernehalvdels industritænkning, som forringer børns kreativitet.

Børn er født vise, men har ingen livserfaring: "Børn er et folk, men de bor i et helt andet land", og derfor skal vi "se" barnet. Vi ser dem med voksenøjne og glemmer at se dem som kongebørn. Børn er skabt i et højere billede og er langt rigere end voksne. Børn udstråler en åbenhed, en imødekommenhed og positivitet, og de er fødte kunstnere. Så derfor skal børn kunne spejle sig i eventyr, sange og fantasiens verden, hvorfra man kan vende beriget tilbage.

Jeg synes, at børn skal have lov til at være, unge skal have lov til at lære, voksne skal hjemmet bære, og de gamle skal man ære. Børn er højrehjernehalvdels-orienterede, og voksne er venstrehjernehalvdels-orienterede. Det betyder, at vi opdrager børn alt for tidligt til en form for en moderne intellektualisering, hvor børn mister de ting, der er kilder til kreativitet.

Børn skal lære væredygtighed og ikke læredygtighed. I misforstået iver efter, at børn hurtigt skal ind i voksenverdenen, sørger vi for, at de bliver skoleparate. Neil Postman siger: Børn kommer ind i skolen som store spørgsmålstejn, men forlader den som punktummer. Jeg siger: Børn fødes med store tanker i små hoveder, men forlader skolen med små tanker i store hoveder.

Der er en modsætning i, at vi har særdeles rationelle offentlige institutioner, og på den anden side har vi menneskers og ikke mindst børns fantasi og nysgerrighed. Og hvordan får vi det forenet? Hvordan får vi plads i de offentlige institutioner til fortryllesen, til poesien og til gyset i maven? Ofte tænker vi, at der er mange ting, der ikke kan lade sig gøre, fordi der er så mange rette vinkler. Men det handler om at se det skæve i alle de rette vinkler. Vi skal passe på hver gang, der kommer nogle med en sæk nye firkanter, som også læreplaner er, for det er synd for det fantastiske, det magiske og poesien. Erik Sigsgaard¹⁰

Vi har taget dette udsnit med, fordi den fortæller noget om barndommen, den magiske barndom som et helt specielt univers.

⁹ BUPL, børn og unge, 03/2004

¹⁰ BUPL, børn og unge, 03/2004

Hvorfor tager vi med børnene i nærmiljøet og i skoven?

En gang om ugen har grupperne en udedag. Her lærer de nærmiljøet og skoven at kende.

Nærmiljøet:

Her lærer børnene at færdes i trafikken. De lærer at vente på hinanden, passe på hinanden og hjælpe hinanden. Børnene vælger en ven de vil gå sammen med og må acceptere, at deres ønske ikke altid kan blive opfyldt. Børnene vender sig til at gå længere ture og når vi er på en af de lokale legepladser møde de motoriske udfordringer. Når vi kører med bus, lærer de "køre" regler og hvordan vi færdes i offentlige fællesskaber.

Skoven:

Ved at være i skoven, ønsker vi at børnene oplever en spændende verden der hedder naturen og hvor de:

- Får gode naturoplevelser og lærer naturen at kende.
- Får vækket deres naturlige nysgerrighed og hvor de får tid til at undersøge, prøve sig frem og undre sig.
- Lærer at have respekt over for dyr, planter og miljøet
- Oplever naturen i forskellige årstider og vejr.
- Bruger naturen som et rum for udforskning og fantasi
- Bruger kroppen og sanserne i stille og vilde lege
- Bliver opmærksomme på dufte og lyde og skærper synssansen
- Undersøger søen – finder haletusser og larver, pjasker i vand og afprøver grænser.
- Undersøger og finder ud af hvad der sker med blade og træstammer som ligger på jorden
- Ved rigtig tid til leg og kropslig udfoldelse, give børnene mulighed for at udvikle motorikken og lære kroppen at kende. Gennem bevægelse opnår barnet større sikkerhed og et større selvværd.
- Får mulighed for at samle, kogler, mos, blade, pinde, stokke, som er med til at udvikle deres iagttagelsesevne. Af og til laver vi billeder og ophæng af det, børnene har samlet. Når vi tager naturmaterialer med hjem, undersøger vi tingene og får en samtale herom.
- Lege andre lege end dem vi kan tilbyde i børnehaven, f.eks. klatre lege, gå på opdagelse mellem mørke træer, bygge huler af grene og blade.
- Undersøge dyr og planter. Hvad er giftigt? Hvor mange ben har en bænkebidder?
- Lege og fordybe sig uden at en voksen hele tiden overvåger.
- Kan lave aftaler og regler, skabe legefællesskaber, knytte nye venskaber.
- De ældste får mulighed for at snitte med skarpe knive.

Om foråret og om efteråret er der skovuge i børnehaven:

Vi er ude i skoven fra ca. klokken 9:30 til ca. klokken 14:00. Inden er forældrene gjort bekendt med, hvad børnene har brug for af tøj, hvilke sikkerhedsforanstaltninger der skal overholdes i forbindelse med skovflåter, omfang af madpakker og drikke. Disse informationer kan også læses i vores praktiske hæfte, som alle nye forældre får informationer herom ved optagelse. De voksne

lytter til børnenes ideer og ønsker og finder ud af, hvad der skal arbejdes med i skoven. En skovdag kunne se sådan ud:

Når vi kommer ud i skoven, bliver børnene gjort bekendt med regler, f.eks. hvor langt må de løbe, hvor må de være, at de ikke må spise bær uden at spørge en voksen. Sammen med børnene, bygger de voksne en bivuak og balance/gyngerredskaber af tovværk. Så er det suppetid. Vi har en spritkoger med, så vi kan koge suppe og lave te. Det elsker børnene og det er et godt break. Børnene er samlet og de voksne har mulighed for at fortælle og informere børnene om, hvad der skal ske i løbet af dagen. Herefter er der tid til leg, fordybelse, undersøgelse og meget andet. Der er også mulighed for at arbejde med et tema, som f.eks. træer, uglegylp, myretuer, svampe, sansesti, lege skovskole, bygge huler m.m. Vi kan digte historier, sange og lave rim.

Ved 12:00 tiden er vi godt sultne. Vi finder vores tasker frem og sætter os under bivuakken. Hvis det stormer eller regner, er vi nødt til at sidde tæt på hinanden. Det er en underlig følelse! Mens vi spiser, fortæller vi hinanden om vores oplevelser og hvad vi endnu gerne vil nå eller lege i løbet af dagen. Vi spiser uden tallerkner, knive og gafler og nogle gange er madkassen og drikkelserne svære at håndtere, men vi lærer det hen ad vejen. Efter vi har spist, er der tid til leg¹¹. De voksne og nogle frivillige hjælpere begynder så småt at bygge bivuakken og tovværket ned. Alt skal pakkes sammen og ryddes ned i vores trækvogn. Til sidst kigger børn og voksne efter affald, for vi har lært, at efterlade naturen i "naturlig" stand.

Et hjemmedigtet rim af 5 førskolebørn sammen med en voksen da de legede skovskole:

Der var engang en skov,
Der hang et helt langt tov
Og tusind træer stod
Og rigtig megen sol

Grønt græs og blade
Sjov og ballade
Nåletræer og birk og bøg
Da vi var på skovbesøg

Vi så en flyvemaskine lande
De voksne havde en kaffekande

Vi så fugle som ku` flyve på stedet
Vi ved at det her sted er fredet
Her ligger også lort fra hunde
Der ikke på toilette kunne

Vi spiser suppe med tomater
Her var engang soldater
Nu går vi hjem fra skoven her
For vi kan ikke rime mer.

En pragtfuld legeplads.

¹¹ Se kapitel leg, side 10

Morgensamling

Vi holder morgensamling i grupperne hver dag, hvor vi får vores krop i top med en masse af bevægelser, sang og musik.

Her lærer børnene:

- At udvikle deres grundmotorik
- At stimulere deres primære sanser
- Vi får pulsen op og ned.
- Fællesskab
- Rytme og sprog

Desuden lærer at børnene lytte til hinanden. Dem der har lyst, fortæller hvad de har oplevet eller hvad de ellers vil meddele.

Pædagogen giver meddelelser videre og fortæller hvad der skal ske i løbet af dagen og evt. i morgen. Børnene møder her de første demokratiske afstemninger.

En vigtig del af samlingen er fokus på emner og projekter med f.eks. sprogpøser.

– et fællesskab, hvor vi har det utrolig sjovt!

Sprogkufferter

Rimeposer

Rim og remser retter barnets opmærksomhed mod sprogets lyde og rytme. Når vi leger med rim og remser, bliver barnet gjort opmærksom på, at sproget har en indholds og en forside.

Som et led af vores sprog og læsnings opgave, har vi udarbejdet nogle rimeposer. Poserne indeholder et rim og en eller flere ting (legetøj) der relaterer til nogle af rimets ord.

Barnet kan:

- se legetøjet
- føle legetøjet
- se bogstaver – tekst - ”læse” ordene

Herved lærer børnene også, at der er sammenhæng.

Ved at lege med figurerne, kan der ske en tilegnelse af nye ord og en bedre forståelse af teksten.

Børnene får rimeposerne med hjem på skift.

Barnet vælger selv sit rim. Vores forventning til forældrene er, at de læser, synger og leger rimet med børnene. Det udvikler børnenes ordforråd, sprogforståelse og barnet bliver set og hørt.

Peter Mathiesen, red på grisen

Tre små kinesere på kontrabas

1, 2, – der var engang en ko

Dialogisk oplæsning kuffert

I stedet for en traditionel oplæsning hvor børnene kun lytter, betyder den dialogiske læsning, at den voksne læser på en måde, der skaber mere sprogligt samspil med børnene. Ved at stille spørgsmål og engagere børn under læsningen bliver børnene udfordret, hvilket resulterer i at børn udvikler flere sproglige færdigheder.

Vi har udarbejdet flere dialogisk oplæsningskufferter til de forskellige aldre, som børnene får med hjem på skift. Kufferten må lånes med hjem i en uge. Her inddrager vi også forældrene aktivt i vores sprogarbejde og forældrene får kendskab til de 10 sprogstrategier.

Overgang fra vuggestuen til børnehaven

Overgangen fra vuggestuen til børnehaven er en overgang som har stor betydning for vores børn og deres forældre.

De fleste af de børn der går i Oksevejens vuggestueafdeling vil efterfølgende fortsætte i Oksevejens børnehaveafdeling.

Da afdelingerne ikke ligger i samme hus, yder vi her en ekstra indsats for at gøre overgangen så nemt som muligt for det enkelte barn:

- De ældste børn besøger ugentligt børnehavens motorikrum
- I små grupper besøger de kommende børnehavebørn børnehaven
- Børnehavebørnene med forlænget åbningstid kommer dagligt ned i vuggestue afdelingen. Herved møder vuggestuebørnene enkelte børnehavebørn samt personale.
- Kyllingernes (børnehavens yngste gruppes) stuepædagog er en dag om ugen i vuggestuen.
- Vi har fælles projekter i løbet af året, hvor vi besøger og inspirer hinanden. Ligeledes aftaler vi fælles ture i nærmiljøet.
- Inden sommerferien, prioriterer vi at de kommende børnehavebørn besøger børnehaven så meget som muligt.
- Løbende dialoger med vuggestuebørnene omkring overgangen til børnehave.
- Overgangssamtaler mellem forældre og kontaktpædagoger fra hhv. vuggestue og børnehave. Samtalearkene tager udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer i forhold til barnets udvikling og trivsel, samt barnets baggrund.
- Barnets mappe far vuggestuetiden kommer med til børnehaven og bliver der den første måned. Det kan være med til at knytte bånd mellem barnet og den nye børnehave, det inviterer til samtale (jeg ved noget om dig), og giver tryghed.

Ved børn der starter men i en anden børnehave ved Skoleforeningen, vil der ligeledes være overgangssamtaler mellem forældre og kontaktpædagoger fra hhv. vuggestue og børnehave. Samtidig opfordrer vi forældrene til at tage kontakt til institutionen for at aftale besøgsdage m.m. Barnets mappe følger barnet også der.

Vi bestræber os på at tilrettelægge overgangen således, at barnet oplever, at de erfaringer, oplevelser, lege, viden og færdigheder, det har med sig fra vuggestuen og familien, bliver anerkendt som værende vigtigt og betydningsfulde i børnehavegruppen.

Førskolearbejdet

Vi arbejder med indholdet af Skoleforeningens læseplan for førskolegruppen.

I førskolearbejdet bruger vi meget materialet fra Ina von Barm: "Gyserslottet", som inddrager forskellige læringsstile.

Ud over lege med grundmotorikken, er der i gymnastiktimerne fokus på regelege og boldspil.

Af og til tager førskolebørnene på virksomhedsbesøg ex. apotek, museum, politi.

Overgangen til en god skolestart og brobygning

En gang om ugen går førskolebørnene i skole og arbejder med sproglig opmærksomhed, skriftsprog, talforståelse m.m.

Her vender de sig til skolens rytme, spilleregler i klasseværelset og lærer skolen, lærer og elever at kende. Vi deltager i skolens motionsdag og bliver inviteret til andre særlige arrangementer.

Vi har et tæt samarbejde med skolen: ex. lærere, skolepæd. Schul Sozialarbeiter, SFO'en.

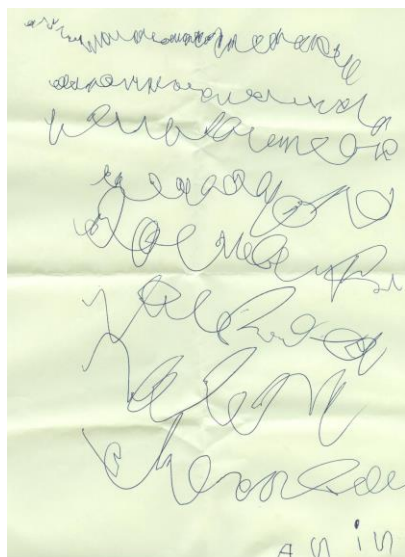
Ex. Må 2 børn besøge SFO'en hver dag og SFO-ens børn må besøge os.

Når tiden nærmer sig indskolingen, samarbejder vi og den kommende nye klasselærer omkring et indskolingsforløb over ca. 6 gange. Her møder børnene:

- klasselæreren
- skolevenner fra kommende 6. klasse
- nye børn, som kommer fra andre børnehaver
- skolepædagogen og "Schul Sozialarbeiter"

og oplever et nyt fællesskab

Inden skolens start afholder vi afleveringssamtaler med skolen.

Når barnet legelæser og legeskriver er det godt i gang med sin læse- og skriveudvikling.

Forældresamarbejde

Barnets primære voksne er forældrene med hovedansvaret for, at barnet trives, lærer, udvikles og dannes. Man kan sige, at det pædagogiske personale i dagtilbuddet er barnets sekundære voksne, der i en daglig, tæt dialog-værdibaseret relation med forældrene samarbejder omkring barnet.¹²

Forældresamarbejde er et vigtigt led af vores pædagogiske arbejde, da samarbejdet omkring børnenes trivsel og udvikling skaber sammenhæng i barnets liv på tværs af hjem og dagtilbud. Desuden øger det personalets og forståelse for barnet, for forældrene er eksperter på deres egne børn.

Det kan vi tilbyde forældrene:

- Ved indmeldelsen får forældrene information om mindretallet og dagtilbuddet.
- Et hus, hvor der er plads til den daglige snak.
- Forældrene er børnenes sproglærer.
- Forældre medinddragelse ved valg af emner, evaluering, ris og ros kasse, pædagogiske drøftelser i samarbejdsrådet bl.a. dagtilbuddets politikker.
- En samtale efter barnets indkøring.
- Forældresamtaler en gang årlig og efter behov. I vuggestuen inden overgangen til børnehaven og ligeledes efter behov.
- To forældre aftener om året. Heraf et med valg af et samarbejdsråd¹³
- En gruppe forældreaften
- Et fællesarrangement for børn, forældre og søskende.
- Julehygge i december for børn, forældre og søskende. I børnehaven med børnenes optræden.
- Lanterne fest i oktober for børn, forældre og søskende.
- En formiddag sammen med bedsteforældrene.
- Flere forældre kaffe om året.
- Information omkring faste aktiviteter, projekter og dokumentation via Famly
- Informationstavler på gangen
- Alle forældrebreve kommer ud via Famly
- Vi dokumenter via Famly

¹² Pjece: Den styrkede pæd. Læreplan i dagtilbud af Dorte Filtenborg

¹³ Se Skoleforeningens ”Regler for Børnehavernes samarbejdsråd”.

Det forventer vi af forældrene

- Åben dialog- kom også med de små problemer – ris og ros.
- At kontakte en pædagog så snart der er problemer eller uoverensstemmelser.
- At forældrene viser interesse for barnets hverdag og for vores arbejde.
- At forældrene læser den praktiske bog og gerne vores læreplan, som ligger på nettet.
- Læse informationerne og dokumentationerne på Famly.
- At forældrene bakker op om børnehavens aktiviteter.
- At forældrene viser interesse og værdsætter de ting, børnene har lavet i børnehaven.
- At forældrene overholder beslutninger og aftaler.
- At forældrene bevarer den gode "tone" i huset.
- At forældrene viser barnet at pædagoger, medhjælpere og forældre samarbejder og respekterer hinanden.
- At forældrene tager sig tid sammen med deres barn til at lege med sprogkufferterne, når de er kommet med hjem.
- At forældrene sammen med deres barn kigger på Famly og kommer i dialog om billederne.
- At forældrene respekterer børnenes valg, så længe de er i dagtilbuddet. (Venner – tøj).
- At forældrene bakker op om vores værdier.

Famly

Alle Skoleforeningen
som hedder Famly.

Famly er et digitalt
hverdagen nemmere på mange
For os bliver det nemmere at
fra vores hverdag til jer forældre.
appen på jeres Smartphone, får
oploadet billeder fra aktiviteter, nyhedsbreve eller invitationer til en forældreaften. Hermed får
forældrene indblik i vores hverdag. Desuden kan børnene syg- eller feriemeldes på denne App.

daginstitutioner bruger en App,

informationsplatform, som gør
måder.
sende informationer og billeder
Når forældrene har installeret
de besked når vores dagtilbud har

Når børnene om morgenen kommer i dagtilbuddet logger forældrene barnet på og når barnet
hentes skal det logges ud igen på en Ipad, der hænger i vores vindfang.

P.g.a datasikkerheden, skal forældrene give tilladelse til om familien vil bruge denne App og om
deres barn må komme med på billederne.

Kostpolitik

Med udgangspunkt i Skoleforeningen Kost- og sundhedspolitik i dagtilbud som peger på "de 10
officielle kostråd". (Se folder) har vi i Oksevejens Børnehave besluttet følgende:

- Vi bruger kun speltmel

- Ingen mælk til frokost - vi drikker kun vand i dagligdagen (børnene medbringer egen drikkedunk)
- Ingen sukker i dagtilbuddet - kun til fester i børnehaven.
- Så meget økologisk mad som muligt – alt efter hvad budgettet tillader.

I vuggestuen betaler børnene ekstra madpenge (40euro) for en madordning der består af flere varierede måltider i løbet af dagen.

Morgenmaden kan bestå af yoghurt, mysli, boller, grød m.m. En formiddagssnack bestående af frugt og grønt.

Vores frokosttilbud kører efter en 8 ugers rulleplan, hvor maden tilberedes af en køkkenansat.

Fisk- og kødretter får vuggestuen leveret fra Apetito (se Apetitofolder eller på www.apetito.de, alt andet tilberedes fra bunden. Vi køber gerne regionale produkter, økologisk og bruger speltmel.

Om eftermiddagen tilbydes frugt, grønt og brød.

Når et barn har fødselsdag, må forældrene gerne medbringe boller, frugt eller grønt hjemmefra.

I børnehaven er der et morgenmadstilbud som kan bestå af:

Boller, mysli, brød, grød, yoghurt, quark m.m. og et eftermiddagstilbud hvor børnene er med til at servere frugt og grønt.

Herudover har børnene en egen madpakke som de kan spise af i løbet af dagen. Vi opfordrer forældrene til sunde, varierede og indbydende madpakker.

Ift. vores miljøpolitik anbefaler vi i at bruge smørbrødspair og madkasser i stedet for stanniol og plastik.

1 gang om måneden har hver stue i børnehaven en maddag. Her er børnene med til at bestemme hvad der skal spises. I fællesskab skrives en indkøbsliste og maden tilberedes og spises sammen.

Ved fødselsdage, må fødselsdagsbarnet vælge om der skal bages boller eller også kanelnegle.

Sammen med nogle venner er det med i bage processen.

Særlige hensyn ift. mad:

Hvis barnet har behov for specialmad, babymad eller mælkeerstatning, medbringes det af forældrene. Hvis barnet grundet allergi, religion eller andet ikke kan spise det, som tilbydes, finder vi en fælles løsning.

Vores venskabsbørnehave

Da Skoleforeningen har ”kontakten” til Danmark som indsatsområde, har vi etableret et partnerskab med Kværs Børnehave, som også er en bevægelsesbørnehave.

Det er vigtigt, at det danske mindretal arbejder intens med vores fortælling og om et levende mindretalsliv, der er værd at bevare og styrkes og som kan videregives til Danmark. Desuden er det vigtigt, at alle møder dansk kultur, ikke kun i Sydslesvig, men også i Danmark.

Kontakten med jævnaldrene spiller en stor rolle for motivation til at udvikle det danske sprog.

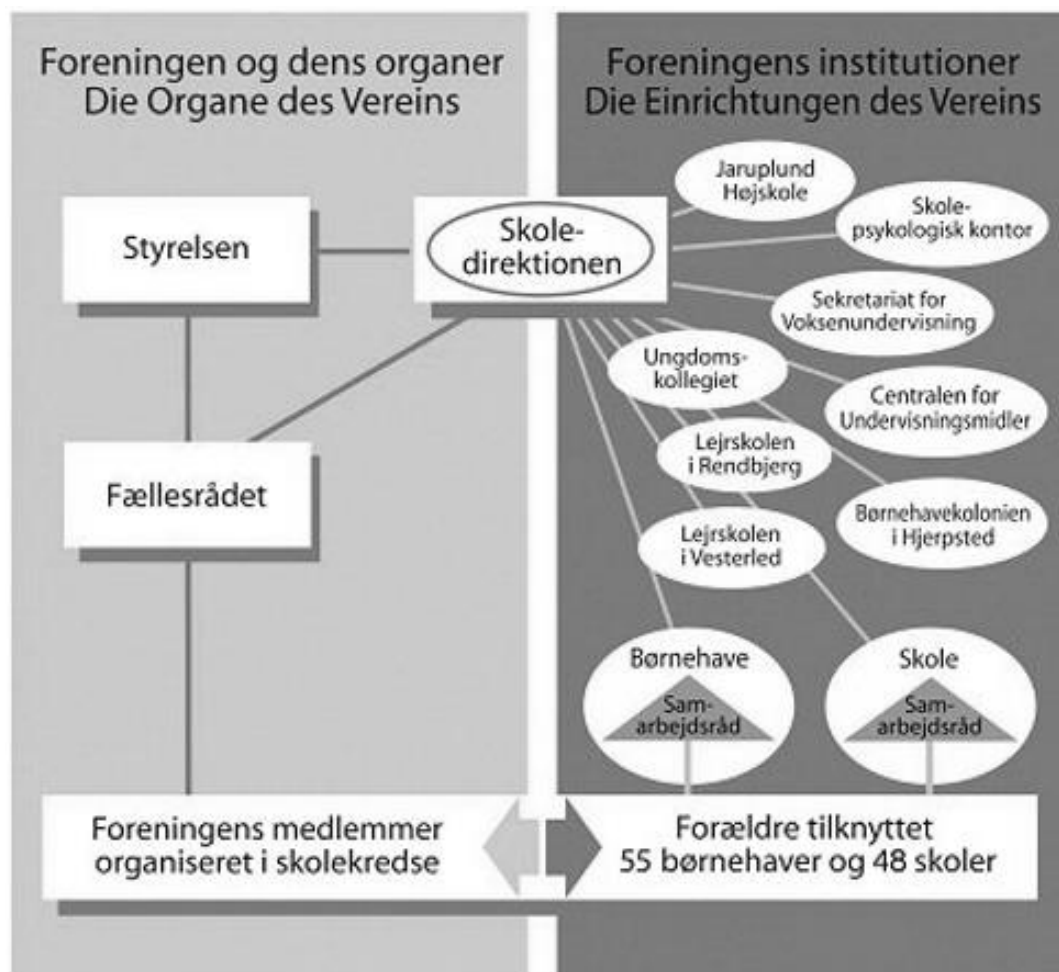
Selvom hele dagtilbuddet er inddraget i fællesskabet, vil det i første linje være førskolebørnene og deres forældre, der kommer til at deltage aktivt.

Indholdet for børn og voksne kunne være:

- Traditioner, sprog
- Sange remse
- Udveksle madopskrifter
- Digitalt: skype? Og vise børnehaven og lokalsamfundet frem
- Besøge hinanden med en gruppe
- Udveksle personale og følge en dag det enkelte sted

Processen er startet op i starten af 2018

Skoleforeningens opbygning

Du kan hente flere informationer om Skoleforeningen på Skoleforeningens hjemmeside:

www.skoleforeningen.org

Vi samarbejder med følgende institutioner:

- Dansk Sundhedstjeneste
- PPR (pædagogisk, psykologisk rådgivning)
- Heilpädagogischer Dienst
- Institutioner fra Flensborg by
- Alle danske foreninger og institutioner i Sporskifte
- Haus der Famile
- Ergoterapeuter og lokopæd.
- Kipp
- Netværksgrupper

Litteraturliste

- Brostøm Stig (2004) Pædagogiske lærerpaner – at arbejde med didaktik i børnehaven. Forlag Systime Academic.
-
- Fredens Kjeld (2006) Mennesket i hjernen – en grundbog i neuropædagogik. Forlag Academica
-
- Brostøm Stig, 1998, Virksomdesplaner i daginstitutionen
-
- Ove Steiner (2004) Kompendium
-
- Bae Berit (1988) Voksnes definitions- og børns selvoplevelse. Norsk pædagogisk tidsskrift, nr.4.
-
- Hertz Berit, Iversen Frank, Anerkendelse i børnehøjde, Dansk, (2004), Psykologisk forlag,
-
- Daniel Stern, Barnets interpersonelle univers - Et psykoanalytisk og udviklingspsykologisk perspektiv" (Reitzel 1991 - ny dansk udgave i 2000)
-
- Broden Berg Margareta, (2004), Mor og barn i Ingenmandsland – intervention i spædbarnsperioden. Hans Reitzels Forlag.
-
- Gullestrup Lise, (2005), At blive sig selv – om udviklingen af det 0-5 årige barns selv, forlag Frydenlund
-
- Finn Held og Flemming Olsen, (2006) Introduktion til pædagogik- opdragelse, dannelse, socialisering, forlag Frydenlund.
-
- Juul Jesper, (2005), Dit kompetente barn, forlag Schønberg.
-
- Juul Jesper, (2004), Pædagogisk relationskompetence – fra lydighed til ansvarlighed, forlag Apostrof.
-
- Juul Jesper, (2004), Livet i familien – de vigtigste værdier i samliv og børneopdragelse, forlag Apostrof.
-
- Anne Brodersen og Bente Pedersen, (2002), Grundmotorik – testning og træning, forlag Fyns Pædagogseminarium Forfatter Forlaget.
-
- Bente Pedersen, (2001), Teorien bag børns bevægelser, Dafolo Forlag
-
- Prof. Dr. Gerald Hüther og Cornelia Nitsch, Kinder gezielt fördern, forlag GU
-
- Sally Goddard, (2002), Greifen und Begreifen, forlag VAK

-
- Birthe Juhl og Jørgen Lauritzen, (2004), Narrativ pædagogik – livshistorien som pædagogisk grundsyn, Semi-forlaget.
-
- Inge Pramling Samuelsson og Maj Asplund Carlsson, (2005), Det legende lærende barn, Hans Reitzels Forlag.
-
- Bjarne Jakobsen, Psykologi – en basisbog.
-
- Tom Ritchie, Relationer i teori og praksis, perspektiv på pædagogisk tænkning, 2004, forlag Billesø og Baltzer.
-
- Ditte Alexandra Winther-Lindquist, Skal vi lege, leg identitet og fællesskaber i børnehaven, 2006, Forlag Frydenlund.
-
- Ingrid Pramling Samuelsson og Marita Lindahl, Et barneperspektiv, forstå det lille barns verden med video, 2002, socialpædagogisk forlag.
-
- Berit Bae og J. E. Waastad, Erkjennelse og anerkjennelse, perspektiv på relasjoner, 1999, Universitets Forlaget.
-
- Mads Hermansen, Læringens univers, 2005, Forlaget Klim.
-
- Anne – Lise Løvlie Schibbye, Relationer – et dialektisk perspektiv, 2005, Akademisk forlag.
-
- Tom Ritchie, Relationer i psykologien, 2005, Billedsø og Baltzer.